

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مؤسسه تحقیقات علوم باغبانی

پژوهشگاه خرمای و میوه‌های گرمسیری

دستاوردها و برنامه‌های تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی

﴿خرمای و میوه‌های گرمسیری﴾

معاونت پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌ها

۱۳۹۷

دستاوردها و برنامه‌های تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی

« خرما و میوه‌های گرمسیری »

گردآوری و تدوین: سید سمیع مرعشی، ابراهیم سابکی و رعنا دستجردی

نویسندگان (به ترتیب حروف الفبا): مهدی ابادرپور، محمود ایزدی، حمیدرضا بهرامی، عزیز تراهی، حامد حسن‌زاده خانکهدانی، رحیم خادمی، بهاره دامن‌کشان، حمید زرگری، ابراهیم سابکی، خسرو سعیدی، سیدسمیع مرعشی، مریم یکتن‌خدایی

کمیته تدوین برنامه تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی خرما و میوه‌های گرمسیری: داراب حسنی، حسن حاج‌نجاری، سیدسمیع مرعشی، ولی‌اله رسولی و رعنا دستجردی

ناشر: مؤسسه تحقیقات علوم باغبانی

ناظر فنی: کیومرث کاشی

انتشار: ۱۳۹۷

مسئولیت درستی مطالب کتاب با نویسندگان است.

«حقوق این اثر برای موسسه تحقیقات علوم باغبانی محفوظ و استفاده از آن با ذکر منبع بلامانع می‌باشد.»

این اثر در تاریخ	به شماره	در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
------------------	----------	--

نشانی: کرج - جاده محمد شهر - انتهای خیابان شهید همت - مؤسسه تحقیقات علوم باغبانی

www.hsri.ir

دورنگار: ۰۲۶-۳۶۷۰۰۸۹۵

تلفن: ۰۲۶-۳۶۷۰۵۰۶۲

فهرست مطالب

۵	مقدمه
۱	خرما
	سید سمیع مرعشی - مهدی اباذرپور - محمود ایزدی - حمیدرضا بهرامی - عزیز تراهی - حامد حسن زاده خانکهدانی - رحیم خادمی - بهاره دامن کشان - ابراهیم سابکی - حمید زرگری - خسرو سعیدی - مریم یکتا خدایی
۳۹	انبه
	ابراهیم سابکی - سید سمیع مرعشی
۵۵	موز
	ابراهیم سابکی - سید سمیع مرعشی
۶۵	کنار
	ابراهیم سابکی - عزیز تراهی - حامد حسن زاده خانکهدانی - سید سمیع مرعشی
۷۳	چیکو
	ابراهیم سابکی - سید سمیع مرعشی
۷۹	گواوا
	ابراهیم سابکی - سید سمیع مرعشی
۸۳	پاپایا
	ابراهیم سابکی - سید سمیع مرعشی
۸۹	نخل روغنی
	سید سمیع مرعشی - ابراهیم سابکی

مقدمه

با وجود قدمت بیش از ۴۰ ساله تحقیقات خرما در ایران، اهمیت خرما در مناطق جنوبی کشور و لزوم توسعه همه‌جانبه تحقیقات آن سبب گردید تا موسسه تحقیقات خرما در اواخر سال ۱۳۷۲ به منظور هدایت و پشتیبانی برنامه‌های تحقیقاتی در ستاد موسسه در اهواز و ایستگاه‌های تحقیقاتی شبانکاره (بوشهر)، جهرم (فارس)، حاجی آباد و میناب (هرمزگان)، عزیزآباد بم و جیرفت (کرمان)، باهوکلالت و ایرانشهر (بلوچستان) تشکیل گردد. در سال ۱۳۷۹، عنوان موسسه به موسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور تغییر یافت و تحقیقات روی میوه‌های گرمسیری نظیر انبه، موز، کنار، چیکو، گواوا، پاپایا، تمر هندی، نارگیل، نخل روغنی و ... رسماً به این مؤسسه واگذار گردید. این موسسه با توجه به تأسیس موسسه تحقیقات علوم باغبانی کشور، در تاریخ ۲۹ آبان ۱۳۹۵ به پژوهشکده خرما و میوه‌های گرمسیری تغییر نام و ساختار یافت و در حال حاضر با سه گروه پژوهشی ژنتیک و به‌نژادی، مدیریت و فناوری تولید و فیزیولوژی و فناوری پس از برداشت، به عنوان یکی از پژوهشکده‌های موسسه تحقیقات علوم باغبانی مشغول فعالیت است. تاکنون بیش از ۲۰۰ پروژه و طرح تحقیقاتی در زمینه چالش‌های مختلف خرما و میوه‌های گرمسیری توسط این پژوهشکده در سطح کشور انجام شده است. گزیده‌ای از مهم‌ترین دستاوردهای تحقیقاتی این پژوهشکده در زمینه ارقام خرما و میوه‌های گرمسیری به شرح زیر می‌باشد:

- شناسایی، ارزیابی اولیه و جمع‌آوری ارقام خرما و ژنوتیپ‌های کنار در کشور
- شناسایی و ارزیابی اولیه ژنوتیپ‌های انبه و چیکو در کشور
- ثبت ارقام تجاری و برتر خرما و برترهای مورفولوژیکی و مولکولی
- بررسی سازگاری و معرفی ارقام برتر خرما و موز جهت کشت در مناطق مختلف کشور

- معرفی مناسب ترین ارقام نر گرده دهنده جهت گرده افشانی ارقام ماده خرما
- معرفی مناسب ترین زمان گرده افشانی در ارقام مختلف خرما ی کشور
- تعیین مناسب ترین تراکم میزان گرده (نسبت اختلاط) در گرده افشانی ارقام ماده خرما ی کشور
- تعیین مناسب ترین زمان، میزان و روش تنک میوه در ارقام مختلف خرما و میوه های گرمسیری کشور
- ارائه راهکارهای موثر باغی جهت کاهش خسارت عارضه خشکیدگی خوشه در ارقام حساس خرما به زیر آستانه خسارت اقتصادی

- تعیین مناسب ترین زمان و روش پیوند در میوه های گرمسیری کنار ، انبه و چیکو
- ارزیابی تحمل ارقام مختلف خرما به تنش شوری و بررسی واکنشهای فیزیولوژیکی ارقام خرما به آن
- بررسی تاثیر ریز گردها بر رشد رویشی و زایشی نخل خرما
- معرفی برخی علل آناتومیک عدم باروری نخل های خرما ی حاصل از کشت بافت
- همکاری در تهیه پروتکل تکثیر ارقام خرما از طریق کشت بافت
- تعیین مناسب ترین تراکم و تاریخ کاشت ارقام موز

از جمله اقدامات اساسی و مستمر پژوهشکده خرما و میوه های گرمسیری، جمع آوری و نگهداری از ذخایر توارثی (ارقام) بومی خرما ی کشور از طریق احداث و نگهداری کلکسیونها و باغات مادری بوده است. تا امروز قریب به ۳۰۰ رقم از مهمترین ارقام خرما ی کشور به این طریق در ۱۰ ایستگاه در مناطق مختلف کشور نگهداری شده اند. کلکسیونها و باغات مادری مزبور، منابع ژنتیکی و هسته های اولیه مطمئن برای تولید پاجوش جهت تامین نهال سالم، اصیل و استاندارد خرما در کشور هستند که همواره جهت تکثیر غیر جنسی از طریق تکنیکهای مطمئن از قبیل کشت بافت قرار داده شده و خواهد شد. اما نکته مهم آن است که با توجه به محدود بودن سن پاجوش دهی در نخل خرما، جهت تولید این گونه نهالها از ارقام موجود در کلکسیونها در کنار حفظ این ارقام، ضروری است کلکسیونهای خرما هر ۱۰ سال یک بار از طریق جدا سازی پاجوشها از درختان موجود و کشت آنها در محل مناسب میان درختان مادری و در صورت وجود فضای کافی پاجوشها ترجیحاً در محلی جداگانه و حذف تدریجی درختان مسن و فاقد توان تولید پاجوش به طور مرتب جوان سازی گردند و در طول این مدت، از روشهای مطمئن کشت بافت روی بافتهای جدا شده از پاجوشهای مازاد در درختان، برای تولید نهال سالم و استاندارد اقدام نمود. اکنون، جمع آوری سایر ارقام موجود در مناطق (حدود ۳۰۰ رقم) که قبلاً در قالب کلکسیون جمع آوری نشده اند و بعضاً ممکن است به صورت تک درخت بوده و در معرض انقراض باشند در کنار جوان سازی منظم کلکسیونهای ارقام موجود از اولویتهای مهم این گروه است. لازم به ذکر است که در حال حاضر، یقیناً بخشی از درختان مسن ارقام موجود در مناطق و از جمله کلکسیونها، فاقد هرگونه پاجوش یا تنه جوش قابل کشت هستند. لذا تحقیقات در زمینه تکثیر مطمئن این ارقام با هدف جلوگیری از انقراض آنها و

بدون حذف پایه‌های مادری (مانند استفاده از روشهای کشت بافتهای مادری تخمدان، گل یا گل آذین) نیز از اولویتهای مهم گروه ژنتیک و به نژادی این پژوهشکده است.

بدیهی است که احداث و نگهداری کلکسیونهای ارقام اصولاً با هدف حفظ ژرم پلاسماست و تولید تجاری محصول و درآمدزایی از آنها مد نظر نیست. لذا همانگونه که مالکیت معنوی و اجازه بهره برداری سایر کشورها از ژرم پلاسما موجود در آنها امری حاکمیتی و در اختیار دولت‌هاست، پرداخت هزینه‌های نگهداری و تجدید این کلکسیونها نیز در تمامی کشورها بر عهده دولت‌هاست. امید است در خصوص پرداخت دائمی این هزینه‌ها، ردیف اعتباری خاصی از بودجه کشور تخصیص یابد.

خرما

(Date palm, *Phoenix dactylifera* L.)



ارقام تجاری خرما

نام رقم: استعمران (Istamaraan)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۹۳

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: سید سمیع مرعشی، ابراهیم سابکی، سعید حاجیان و عزیز تراهی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☒ ثبت نشده ☐

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد متوسط، همرسی بالای میوه، مناسب برداشت

مکانیزه، تجاری در مراحل رطب و خرما، بافت میوه نیمه خشک، مناسب تازه‌خوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۴/۵ هکتار



نام رقم: برحی (Barhi)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐
روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۹۱

نام محقق(ان) دست‌اندرکار: سید سمیع مرعشی، سعید حاجیان، عزیز تراهی، مهدی اباذرپور، محمود ایزدی، حمیدرضا بهرامی، رحیم خادمی، بهاره دامن‌کشان، عاطفه داودیان، علی درینی، حمید زرگری، ابراهیم سابکی، خلیل محمودی و مریم یکنن‌خدایی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☒ ثبت نشده ☐
معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد بالا، خارک فاقد گسی، تجاری در مراحل خارک، رطب و خرما، بافت میوه نرم، مناسب تازه‌خوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۶/۵ هکتار



نام رقم: پیارم (Piarom)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐
روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۹، ۱۳۸۵ و ۱۳۸۸

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: حمید زرگری، خلیل محمودی، سید سمیع مرعشی، ابراهیم سابکی، مریم یکتا
خدایی، حمیدرضا بهرامی، مهدی اباذریپور و بهاره دامن‌کشان

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☒ ثبت نشده ☐

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد نسبتاً بالا، تجاری در مرحله خرما، بافت میوه نیمه خشک، مناسب تازه‌خوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۱ هکتار



نام رقم: کبکاب (Kabkaab)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۹۳

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: سید سمیع مرعشی، رحیم خادمی، محمود ایزدی، سعید حاجیان، عزیز تراهی و حمید زرگری

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☒ ثبت نشده ☐

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد بالا، تجاری در مراحل رطب و خرما، بافت

میوه نرم، مناسب تازه‌خوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۴ اصله



نام رقم: مضافتی (Mazafati, Mozafti)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐
روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۸، ۱۳۷۹ و ۱۳۹۳

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: عاطفه داودیان، حمید زرگری، سید سمیع مرعشی، مهدی اباذرپور، بهاره دامن‌کشان، خلیل محمودی، ابراهیم سابکی و حمید زرگری

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☒ ثبت نشده ☐

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد بالا، حساس به عارضه پژمردگی و خشکیدگی

خوشه، تجاری در مرحله رطب، بافت میوه نرم، مناسب تازه‌خوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۴ اصله



نام رقم: زاهدی (Zahidi)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐
روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۶، ۱۳۷۹ و ۱۳۹۳

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: رحیم خادمی، حمید زرگری، علی درینی، سید سمیع مرعشی، ابراهیم سابکی، مهدی اباذرپور، محمود ایزدی، حمیدرضا بهرامی، عزیز تراهی، سعید حاجیان، بهاره دامن‌کشان، عاطفه داودیان، خلیل محمودی و مریم یکنن‌خدایی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☒ ثبت نشده ☐
معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد نسبتاً بالا، متحمل به سرما و شوری، با دامنه وسیع سازگاری اقلیمی، هم‌رسی بالای میوه، مناسب برداشت مکانیزه، تجاری در مرحله خرما، بافت میوه خشک، مناسب تازه‌خوری و فرآوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۳ هکتار



نام رقم: دیری (Dayri)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐
روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: عاطفه داودیان، علی درینی، سید سمیح مرعشی، سعید حاجیان، عزیز تراهی، مریم یکن خدایی، حمیدرضا بهرامی، رحیم خادمی، محمود ایزدی و حمید زرگری

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☒ ثبت نشده ☐

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: همرسی بالای میوه، مناسب برداشت مکانیزه، تجاری در مرحله خرما، بافت میوه خشک، مناسب تازه‌خوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۳ هکتار



نام رقم: شاهانی (Shaahaani)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۹

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: حمید زرگری

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☒ ثبت نشده ☐

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد نسبتاً بالا، نخل نسبتاً پابند، درصد بالای قند

میوه، بافت میوه نرم، مناسب تازه‌خوری و فرآوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۱۰ اصله



نام رقم: ربی (Rabbi)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۸۵

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: خلیل محمودی و ابراهیم سابکی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☒ ثبت نشده ☐

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: هم‌رسی بالای میوه، تجاری در مرحله خرما، بافت میوه

نیمه خشک، مناسب تازه‌خوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۴ اصله



نام رقم: مرداسنگ (Mordasang, Mordaseng)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐
روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۸

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: عاطفه داودیان، مریم یکتا خدایی و حمیدرضا بهرامی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد بالا، مقاوم به رطوبت نسبی بالای هوا، تجاری

در مرحله خرما، بافت میوه نرم، مناسب فرآوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۱۰ اصله



نام رقم: حلاوی (Hallawi)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐
روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۸

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: عاطفه داودیان، سید سمیع مرعشی، سعید حاجیان، عزیز تراهی، حمید زرگری، مریم یکن خدایی و حمیدرضا بهرامی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: مناسب برداشت مکانیزه، تجاری در مرحله خرما، بافت میوه خشک، مناسب تازه‌خوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۱۰ اصله



نام رقم: خضراوی (Khadhrawi)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۹۳

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: سید سمیع مرعشی، سعید حاجیان، عزیز تراهی، رحیم خادمی و محمود ایزدی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: پاکوتاه‌ترین رقم ماده جهان، همرسی بالای میوه،

تجاری در مرحله رطب و خرما، بافت میوه نرم، مناسب تازه‌خوری و فرآوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۲۰ اصله



نام رقم: شکر (Shekkar)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۹۳

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: سید سمیع مرعشی، سعید حاجیان، عزیز تراهی، رحیم خادمی و محمود ایزدی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد بالا، همرسی بالای میوه، خارک با گسی بسیار

کم، تجاری در مرحله خرما، بافت میوه نرم، مناسب تازه‌خوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۲۰ اصله



نام رقم: جوزی (Jowzi)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۹۳

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: سید سمیع مرعشی، سعید حاجیان و عزیز تراهی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد نسبتاً بالا، حساس به عارضه پژمردگی و

خشکیدگی خوشه، خارک فاقد گسی، تجاری در مراحل خارک و رطب، بافت میوه نیمه خشک، مناسب تازه‌خوری

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۰/۳ هکتار



نام رقم: بریم (Braim)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☐ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☒ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۹۳

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: سید سمیح مرعشی، سعید حاجیان و عزیز تراهی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: عملکرد بالا، خارک با گسی بسیار کم، تجاری در

مرحله خرما، بافت میوه نیمه خشک، مناسب تازه‌خوری، خرمای با پوست کاملاً چسبیده به گوشت

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۰/۳ هکتار



مشخصات ارقام تجاری (بومی / خارجی) خرما

ردیف	نام	نوع						کشور (منشأ)	کارکرد و عملیات موسسه برای معرفی	ویژگی‌های بارز و مزیت‌های رقم	مغایب رقم	مساحت زیر کشت تقریبی رقم در حال حاضر (هکتار)	مناطق کشت توصیه شده
		رقم	پایه	نام محرده‌افشان	بومی	شیر بومی	تجاری						
۱	استعمران	*	---	غلامی قمرمز و سبز	*	---	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش، ثبت و تعیین کلیدهای شناسایی مورفولوژیک و مولکولی و بررسی سازگاری	باخت میوه نیمه خشک، مقاوم به کرم، گرده‌پذیری خوب، میان‌رسی، هم‌رسی بالایی میوه مناسب برداشت مکانیزه، ایارداری خوب، قابل شستشو و حمل و نقل عالی، صادراتی	-	۲۰۵۰۰	آبادان، شادگان، اهواز، خرمشهر، شوش، ماهشهر، بندر چکان، هفتگل، دشت آزادگان، رامهرمز، رامشیر و شوش در خوزستان، ابرانشهر در بروجستان و طبرستان در بزرگ
۲	برخی	*	---	غلامی سبز و قمرمز	*	---	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش، ثبت و تعیین کلیدهای شناسایی مورفولوژیک و مولکولی و بررسی سازگاری	باخت میوه نرم، خارک فاقد گی، بسیار باارزاست، هم‌خوشه بسیار بلند، تاج گسترده، عملکرد بالا، میان‌رسی، مقاوم به رطوبت نسبی، رقم تجاری بین‌المللی	نیازمند سردخانه برای برای نگهداری خارک و رطوبت، حساس به کرم	۲۵۰۰	آبادان، اهواز، خرمشهر، شادگان، شوش، ماهشهر، بندر چکان، دشت آزادگان، امیدیه و رامهرمز در خوزستان، اغلب مناطق در استانهای بوشهر و فارس، بستک، سیاه در هرمزگان و سرپاز، نیکشهر و چابهار در بروجستان
۳	پیارم	*	---	ژنوتیپهای ۱۹۱۰ و ۱۹۱۲	*	---	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش، ثبت و تعیین کلیدهای شناسایی مورفولوژیک و مولکولی و بررسی سازگاری	باخت میوه نیمه خشک، عملکرد نسبتاً بالا، بسیار باارزاست و گران قیمت، خوش‌مزه و با پوست کاملاً چسبیده به گوشت	حساس به آفات انباری، بسیار حساس به رطوبت نسبی	۲۴۰۰	حاجی آباد در هرمزگان، اغلب مناطق در فارس، بختگان در خوزستان، نیم، خیرفت، کهنوج و شهداد در کرمان و ابرانشهر، سراران و نیکشهر در بروجستان

ردیف	نام	نوع					منشا (کشور)	کارکرد و عملیات موسسه پویای معرفی	ویژگی‌های بارز و مزیت‌های رقم	معایب رقم	سطح زیرکشت تقریبی، رقم در حال حیات (هکتار)	مناطق کشت توصیف شده
		رقم	پایه	نام خرده‌افشان	بومی	شیر بومی						
۴	ککاب	*	---	تر اصیل	*	---	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش، ثبت و تعیین کلیدهای شناسایی مورفولوژیک و مولکولی و بررسی سازگاری	بافت میوه نرم، میان‌رس، صلک‌زد بالا، قابلیت مصرف در رطب و خرما، صادراتی	نیازمند، سردخانه برای نگهداری رطب، غیر قابل شستشو	۲۷۰۰۰	دشتستان و تنگستان در بو شهر، بیهان در خوزستان، کاروان در فارس و طبرس در یزد
۵	مضامی	*	---	تر مضامی	*	---	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش، ثبت و تعیین کلیدهای شناسایی مورفولوژیک و مولکولی و بررسی سازگاری	بافت میوه نرم، میان‌رس، دم‌خوشه بلند، صلک‌زد بالا، صادراتی	بسیار حساس به ترشیدگی، حساس به عارضه پژمردگی و خشکیدگی خوشه، نیازمند سردخانه برای نگهداری رطب و قابلیت حمل و نقل پایین	۵۶۰۰۰	بوم، جیرفت، کهوج و شهداد در کرمان، سراوان و پیک شهر در بلوچستان، اغلب مناطق در فارس و طبرس در یزد
۶	زاهدی	*	---	خامی قرمز و سبز و تر تورز و تر زاهدی	*	---	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش، ثبت و تعیین کلیدهای شناسایی مورفولوژیک و مولکولی و بررسی سازگاری	بافت میوه خشک، گرده پذیری خوب، متحمل به شوری و سرما، میان‌رس، هم‌رسی بالایی میوه، مناسب برداشت مکانیزه، صلک‌زد نسبتاً بالا، قابل شستشو و حمل و نقل خوب، صادراتی	حساس به آفات اباری	۹۵۰۰	اغلب مناطق در استانهای خوزستان، بو شهر و فارس و حاجی آباد در هرمزگان، جیرفت، کهوج و شهداد در کرمان، ایرانشهر و سراوان در بلوچستان و طبرس در یزد

ادامه - مشخصات ارقام و پایه‌های تجاری (بومی / خارجی) خرما

ردیف	نام	رقم	پایه	نام سورده‌افشان	نوع			منشا (کشور)	کارکرد و عملیات موسسه برای معرفی	ویژگی‌های بارز و ویژگی‌های رقم	مغایب رقم	سطح زیرکشت تقریبی رقم در حال حاضر (هکتار)	مناطق کشت توصیه شده
					بومی	شیر بومی	تجاری						
۷	دبری	*	—	شامی قرمز و سبز	*	—	*	ایران	شناسی و تهیه نقشه پراکشی، ثبت و تعیین کلیه‌های شناسایی مورفولوژیک و مولکولی و بررسی سازگاری	بافت میوه خشک، میان‌درسه، همرسی بالای میوه مناسب پر داشت مگنایزه، دم‌خوشه میوه سبز، قابل شستشو و حمل و نقل خوب، صادراتی	حساس به آفات انباری	۹۰۰	آبادان، اهواز، خرمشهر، شادگان، دشت آزادگان، شوش، هندوچان و رامهرمز در خوزستان، جهرم در لارس و میانب در هرمزگان آبادان، شادگان، اهواز، خرمشهر، شوش، ماهشهر، هفتگل، امیدیه، رامهرمز و هندوچان در خوزستان، اغلب مناطق پر شهر و لارستان، لامرد، خنج، داراب، قیر و کارزین در لارس
۸	گنگار	*	—	عظامی قرمز و سبز	*	—	*	ایران	شناسی و تهیه نقشه پراکشی، ثبت و تعیین کلیه‌های شناسایی مورفولوژیک و مولکولی و بررسی سازگاری	بافت میوه نرم، میان‌درسه، همرسی بالای میوه، انبارداری خوب، قابلیت معصرف در رطب و خرما	غیر قابل شستشو	۷۰۰	
۹	شاهانی	*	—	ژئوتیپ‌های نر ۷۰-۱۳ و ۷۰-۵	*	—	*	ایران	شناسی و تهیه نقشه پراکشی، ثبت و تعیین کلیه‌های شناسایی مورفولوژیک و مولکولی و بررسی سازگاری	بافت میوه نرم، عملکرد نسبتاً بالا، میوه کشیده	پنکی شدن میوه خرما، قابلیت حمل و نقل پایین، نعل نسبتاً پایلند	۱۶۵۰۰	تمام مناطق استان لارس
۱۰	رعی	*	—	نر جالحی	*	—	*	ایران	شناسی و تهیه نقشه پراکشی، ثبت و تعیین کلیه‌های شناسایی مورفولوژیک و مولکولی و بررسی سازگاری	بافت میوه نیمه‌خشک، نسبت بالای گوشت به هسته، ماندگاری بالا	عدم تلقیح مناسب گلها، پایلند بودن (راشد طولی زیاد در سال)	۸۳۰۰	ایرانشهر، سران و نیک شهر در بلوچستان

ردیف	نام	رقم	پایه	نوع				مشتا (کشور)	کارکرد و عملیات موسسه برای معرفی	ویژگی‌های بارز و ویژگی‌های رقم	مغایب رقم	سطح زیر کشت تقریبی رقم در حال حاضر (هکتار)	مناطق کشت توصیه شده
				لام	شیر	بومی	تجاری						
۱۱	مزدانگی	*	---	نر محلی	*	*	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش و بررسی سازگاری	بافت میوه نرم، عملکرد بالا، ظاهر بازار پستند، در مرحله بیمه رطب بسیار بازارپسند، مقاوم به رطوبت نسبی	بازارمند سرخانه برای نگهداری خرما	۸۰۰۰	میثاب، رودان، پارسیان، پندرلنگ، بستکه، قین و رضوان در هرمزگان
۱۲	حلاوی	*	---	غضایی قمریز و سبزی	*	*	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش و بررسی سازگاری	بافت میوه نیمه خشک، رنگ روشن میوه، مناسب برداشت مکانیزه، بازارپسند		۲۵۰	آبادان، شادگان، اهواز، خرمشهر، رامهرمز و ماهشهر در خوزستان، میثاب در هرمزگان و جهرم، لارستان، لامرد، موه، خنج، داراب، قیر و کارزین و فراهیند در قارس
۱۳	خضرلوی	*	---	غضایی قمریز و سبزی	*	*	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش و بررسی سازگاری	بافت میوه نیمه خشک، همرسی بالای میوه، پاکو تانومین رقم ماده دنیا	حساس به کت	۱۰۰۰	امیدیه، رامشیر و ماهشهر در خوزستان و دشتستان در بوشر و طیس در یزد
۱۴	شکر	*	---	غضایی قمریز و سبزی	*	*	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش و بررسی سازگاری	بافت میوه نرم، میوه‌ها بسیار شیرین و قابل مصرف در مراحل مختلف رسیدن، عملکرد بالا، همرسی بالای میوه	مغایب خوشه دشوار	۲۲۰	آبادان، شادگان، اهواز، خرمشهر، بهبهان و ماهشهر در خوزستان، دشتی و دشتستان در بوشر و طیس در یزد

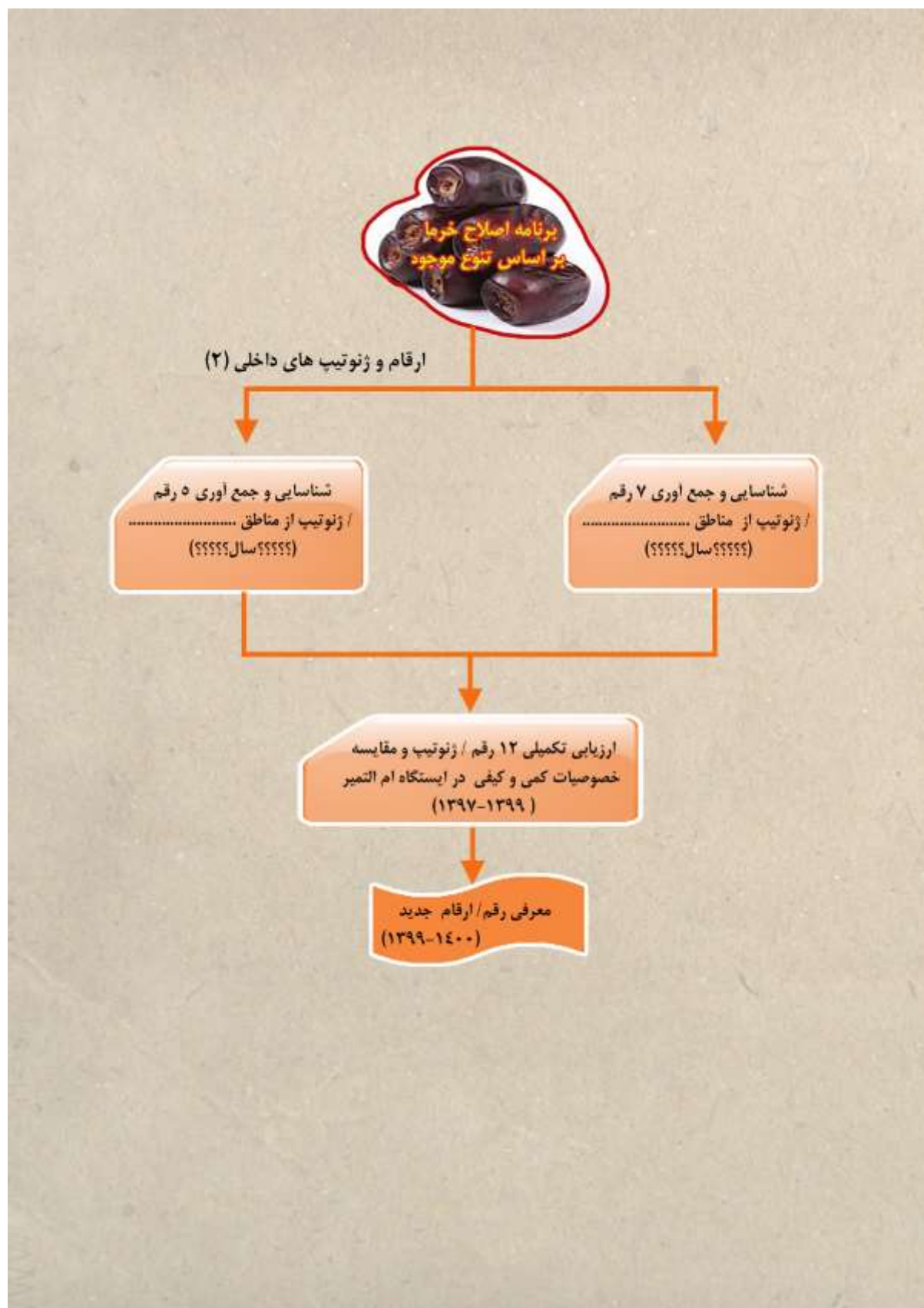
ادامه - مشخصات ارقام و پایه‌های تجاری (بومی / خارجی) خرما

ردیف	نام	رقم	پایه	نام مورده‌افشان	نوع			عنا (کشور)	کارکرد و عملیات موسسه برای معرفی	ویژگی‌های بارز و بویته‌های رقم	مطالب رقم	سطح زیر کشت تقریبی رقم در حال حاضر (هکتار)	مناطق کشت توصیه شده
					بومی	غیر بومی	تجاری						
۱۵	جوزی	*	—	غانمی قمری و سبز	*	—	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش و بررسی سازگاری	خارک فاقد گسی، تجاری در مراحل تجارک و رطب، بافت میوه نیمه خشک، مناسب تازه‌خوری	حساس به عارضه پژمردگی و خشکیدگی خوفه، پدگی شدن خرما	۲۰۰	آبادان، شادگان، اهواز و خرمشهر در خوزستان و طیس در پرد
۱۶	بریم	*	—	غانمی قمری و سبز	*	—	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش و بررسی سازگاری	بافت میوه نیمه خشک، خارک با گسی بسیار کم، عمکود بالا، بازارپسند، خرما با پوست کاملاً چسبیده به گوشت	حساس به کله	۷۰۰	آبادان، شادگان، اهواز و شوشتر، همدان، راسستر و ماشهر در خوزستان و طیس در پرد
۱۷	آلمهتری	*	—	نرمطی	*	—	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش و بررسی سازگاری	زودرس‌ترین رقم جهان، مقاوم به تریس شدن در رطوبت نسبی بالا	بسیار پاینده، کیفیت میوه متوسط	۱۷۰۰	میانه، رودان و قین و رضوان در هرمزگان، جیرفت و کهنوج در کرمان و ایرانشهر و یکشهر در بلوچستان
۱۸	شهابی	*	—	نرمطی	*	—	*	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش و بررسی سازگاری	بافت میوه نیمه خشک با قابلیت انبارداری خوب، بازار پسندی بالا، از ارقام تجاری و مرغوب کشور		۱۰۰۰	دشتستان در بوشهر

۱۴۱۴هـ - مشخصات ارقام و پایه های تجاری (بومی) / خارجی (خرما)

ردیف	نام	نوع						کشور	مشتا (کشور)	کارکرد و عملیات موسسه برای معرفی	ویژگی های بارز و بریت های رقم	مغایب رقم	سطح زیر کشت تقریبی رقم در حال حاضر (هکتار)	مناطق کشت توصیه شده
		رقم	پایه	نام مورده افشان	بومی	غیر بومی	تجاری							
۱۹	کریه	۵	---	نر محلی	۵	---	۵	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش و بررسی سازگاری	بافت میوه نرم، کیفیت عالی و بازاریستند	نیازمند سردخانه برای نگهداری خرما	۱۶۵۰	رودان، حاجی آباد، قین و رضوان و سیاهو در مهرگان	مناطق کشت توصیه شده
۲۰	خیری	۵	---	نر محلی	۵	---	۵	ایران	شناسایی و تهیه نقشه پراکنش و بررسی سازگاری	خارک شیرین، قابل رسانیدن با استفاده از انجماد و گرم	نیازمند سردخانه برای نگهداری خرما	۱۴۰۰	لارستان، لامرد، مهر و فراسیند در فارس، جیرفت در کرمان، سرباز و نیکشهر در بلوچستان، تنگستان و دشتستان در بوشهر	مناطق کشت توصیه شده









طرح / پروژه(های) در دست اجرای ژنتیک و به‌نژادی

خرما

عنوان طرح: ---

شماره طرح: ---

عنوان پروژه: اصلاح رقم خرماي تجاري مجول به روش دورگ گيري (مرحله رويشي)

شماره مصوب: ۲-۱۱-۳۳-۰۶۰-۹۶۰۷۸۷

مجري مسئول: ---

مجري(ان): سيدسميح مرعشي

تاريخ خاتمه: اسفند ۱۴۰۱

تاريخ شروع: اسفند ۱۳۹۶

روش اصلاحي: معرفي (ارقام وارداتي سازگار) ☐ معرفي (ژنوتيپ‌هاي بومي) ☐ دورگ گيري ☒ موتاسيون ☐

روش انتخاب: انتخاب تک درخت

مراحل اجراي پروژه: مسير برنامه اصلاح خرما از طريق ايجاد تنوع مصنوعي

ارقام و ژنوتیپ‌های خرمای پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام ژنوتیپ	نوع				منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و تربیت‌های ارقام	مناطق مستعد	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
		نام خوددانه	پایه	رقم	ژنوتیپ							
۱	برجی	دگر خجوده افشان	—	۵		ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، خارکی فاقد گی، بسیار بازریستند، دم‌خوشه بسیار بلند، تاج گسترده، عملکرد بالا، میان‌رسم، مقاوم به رطوبت نسبی بالا، رقم تجاری بین‌المللی	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۲	بنت السبع	دگر خجوده افشان	—	۵		ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۶	بافت میوه نرم، عملکرد نسبتاً بالا، نیاز کرده افشانی کم، نسبتاً زودرس، قابل استفاده در صنایع تبدیلی	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۳	هدل	دگر خجوده افشان	—	۵		ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۶	بافت میوه نرم، میان‌رسم، دیرگل‌های بهار و سبز	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۴	فرسی	دگر خجوده افشان	—	۵		ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۶	بافت میوه نیمه‌خشک، خوش‌رنگ و نرم، میوه گوجه‌ای و خوش‌طعم، بازریستند	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۵	رسم	دگر خجوده افشان	—	۵		ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۶	بافت میوه نرم، عملکرد نسبتاً بالا، میان‌رسم	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۶	بلایی	دگر خجوده افشان	—	۵		ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۶	بافت میوه نرم، میان‌رسم، رطب پر شهد، بازریستند، قابل استفاده در صنایع تبدیلی	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید

ادامه - ارقام و ژنوتیپ‌های خرماهای پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم/ژنوتیپ	رقم	بازه	نوع			مشتا (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و مویست‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
				خوددانه	مورده افشان	نام مورده افشان پیشنهادی							
۷	موبدانی ^۱	۱۱	—	دگر	مورده افشان	غلامی قمرزو سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه خشک، خرما بسیار روشن و جذاب و شیرینی ملائم و دلچسب	استانهای خرم‌ماخیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۸	انگر	۱۲	—	دگر	مورده افشان	غلامی قمرزو سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نیمه خشک، زودرس، میوه نسبتاً درشت و بسیار شیرین	استانهای خرم‌ماخیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۹	خصاب	۱۳	—	دگر	مورده افشان	غلامی قمرزو سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نیمه خشک، بسیار دیررس، تنه قطار و استوار	استانهای خرم‌ماخیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۱۰	بورکی	۱۴	—	دگر	مورده افشان	غلامی قمرزو سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، میوه درشت	استانهای خرم‌ماخیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۱۱	اسحاق	۱۵	—	دگر	مورده افشان	غلامی قمرزو سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، میوه درشت	استانهای خرم‌ماخیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۱۲	چچاب	۱۶	—	دگر	مورده افشان	غلامی قمرزو سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نیمه خشک، عملکرد نسبتاً بالا، میوه درشت و هم‌رسی بالای میوه	استانهای خرم‌ماخیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۱۳	بلوری	۱۷	—	دگر	مورده افشان	غلامی قمرزو سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، رطب بر شده، نسبت تولید میوه به سطح برگ بالا	استانهای خرم‌ماخیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۱۴	پلارم	۱۸	—	دگر	مورده افشان	نرم‌محلی	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نیمه خشک، عملکرد نسبتاً بالا، بسیار بازاریست و گران قیمت، خرما خوش‌نم و با پوست کاملاً چسبیده به گوشت	استانهای خرم‌ماخیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	رقم	بازه	نوع			منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و مویتهای ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
				نام خوددانه	خوددانه	نام خوددانه							
۱۵	سودانی ۲	*	—	دیگر	دیگر	غشامی قرمز و سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، بازاریستند	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۱۶	یوزی	*	—	دیگر	دیگر	غشامی قرمز و سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	میوه درشته، خارک قرمز و فاقد گمی	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۱۷	عوبدی	*	—	دیگر	دیگر	غشامی قرمز و سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	میوه بسیار درشته، خوش رنگی و بازاریستند	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۱۸	مستوم	*	—	دیگر	دیگر	غشامی قرمز و سبز	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، بازاریستند	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۱۹	خاصی	*	—	دیگر	دیگر	نرم	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	رطب پر شهد، بسیار شیرین و پر فروش در بازارهای محلی، خرمای نرم با قابلیت ایازداری خوب، از ارقام تجاری و مرغوب کشور	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۲۰	تورز	*	—	دیگر	دیگر	نرم	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، رطب پر شهد، مصرف به صورت خارک، رطب و خرمای	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۲۱	همیله ای	*	—	دیگر	دیگر	نرم	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، عملکرد نسبتاً بالا، بسیار دروس، بازاریستند بالا و مناسب برای تازه خوری	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۲۲	خاصی / قبری	*	—	دیگر	دیگر	نرم	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نیمه خشک، قابلیت شستشو و ماندگاری خوب	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید

ادامه ۱ - ارقام و ژنوتیپ‌های خرمای پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و تربیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
		خودناظر	پایه	رقم	نام							
۲۳	مضافتی	دگر	—	۵	نر محلی	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، سبکی بالا، عدم خورنده بلند، عملکرد بالا، صادراتی	استانهای خرماتیز کشور	انتخاب جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۲۴	کلگی	دگر	—	۵	نر محلی	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	عدم ریزش میوه، قابلیت شستشو و ماندگاری خوب	استانهای خرماتیز کشور	انتخاب جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۲۵	سنگ شکن	دگر	—	۵	نر محلی	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	عملکرد نسبتاً بالا، متحمل به خشکی و شوری، هم‌رسی بالایی میوه، بافت میوه خشک، مناسب آجیل و فرآوری و برداشت مکانیزه	استانهای خرماتیز کشور	انتخاب جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۲۶	قصب	دگر	—	۵	نر محلی	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	میوه کشیده و درشت، بافت میوه خشک، مناسب صادرات و فرآوری (پودر یسکویت) و برداشت مکانیزه	استانهای خرماتیز کشور	انتخاب جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۲۷	شاهی	دگر	—	۵	نر محلی	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نیمه خشک با قابلیت ایازداری خوب، بازر پستلی بالا، از ارقام تجاری و مرغوب کشور	استانهای خرماتیز کشور	انتخاب جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۲۸	روغنی	دگر	—	۵	نر محلی	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نیمه خشک با قابلیت ایازداری خوب، طعم خوب	استانهای خرماتیز کشور	انتخاب جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید

ردیف	نام ژنوتیپ	رقم / رقم	نوع			مشتا (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و مزیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
			خود اذکرم	بایه	رقم							
۲۹	هشت‌دان یک‌گرمی	■	دگر	—	■	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه خشک، میوه کشیده بلند، ماندگاری خوب، مناسب برای آجیل و خشک‌کار و برداشت مکانیزه	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۳۰	حاله زمرای	■	دگر	—	■	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، شیرده‌دار، بسیار زود رس، بازارپسند	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۳۱	نصفه‌ای	■	دگر	—	■	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، شیرده‌دار، تجاری، بازارپسند و خوش طعم، خرما با پوست چسبیده به گوشت	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۳۲	شهم مرغی	■	دگر	—	■	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، شیرده‌دار، تجاری، بازارپسند و خوش طعم، میوه کشیده صاف و یکپارخت، خرما با پوست چسبیده به گوشت	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۳۳	زاهدان	■	دگر	—	■	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نیمه خشک، بازارپسند و تجاری	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۳۴	ککاب سرخ	■	دگر	—	■	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	بافت میوه نرم، شیرده‌دار، تجاری، بازارپسند و خوش طعم و با کیفیت بالا، میوه کشیده و درشت	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۳۵	زردفنی	■	دگر	—	■	ایران	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴		استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید

ادامه - ارقام و ژنوتیپ‌های خرمای پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و مزیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
		نام خود ارقام	پایه	رقم	نام گونه‌های پیش‌بینی							
۳۶	مجهول	—	—	—	دیگر گونه‌های افشان	مغرب	انتخاب	۱۳۹۵	۱۴۰۴	میوه بسیار درشت، نسبت گوشت به هسته بسیار بالا، بافت میوه نیمه خشک، رقم تجاری بین‌المللی	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۳۷	توری	—	—	—	دیگر گونه‌های افشان	الجزایر	انتخاب	۱۳۹۵	۱۴۰۴	بافت میوه خشک، مقاوم به آفات انباری، ماندگاری خوب، خوش طعم، مناسب آجیل و برداشت مکانیزه	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۳۸	شی‌شی	—	—	—	دیگر گونه‌های افشان	امارات عربی متحدہ	انتخاب	۱۳۹۵	۱۴۰۴	بافت میوه نیمه خشک، میوه درشت، خوش طعم	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۳۹	خلاصی	—	—	—	دیگر گونه‌های افشان	عربستان	انتخاب	۱۳۹۵	۱۴۰۴	میوه درشت، مواد جامد محلول بالا، میزان ماده خشک بالا	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۴۰	لبات سیف	—	—	—	دیگر گونه‌های افشان	عربستان	انتخاب	۱۳۹۵	۱۴۰۴	میوه درشت، نسبت بالای گوشت به هسته	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۴۱	کوش زباد	—	—	—	دیگر گونه‌های افشان	عمان	انتخاب	۱۳۹۵	۱۴۰۴	رنگ خوب میوه نسبت بالای گوشت به هسته	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۴۲	ابو نارنج	—	—	—	دیگر گونه‌های افشان	عمان	انتخاب	۱۳۹۵	۱۴۰۴	میوه درشت، خوش فرم، بازار پسند و تجاری، ماندگاری خوب	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید

۱۴۱۵م - ارقام و ژنوتیپ‌های خرمای پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				مشتا (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و مویتهای ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشهادات با امکانات مورد نیاز
		نام	خود ادخ	پایه	رقم							
۴۳	ایومعان	دگر	دگر	—	۵	امارات	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	گروه پذیرایی خوب، میوه درشت، بافت و شکل میوه بازار پسند	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۴۴	فرد ماده	دگر	دگر	—	۵	عمان	انتخاب	۱۳۹۶	۱۴۰۴	مقاوم به ترش شدن در رطوبت نسبی بالا، بازار پسند و تجاری	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام در مناطق جدید
۴۵	دورگه محول و نر پاکوتاه امیدبخش	دگر	دگر	—	۵	ایران	دورگه گیری	۱۳۸۶	۱۴۰۴	میوه مشابه محمول ولی شکل پاکوتاه	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴۶	دورگه محول و نر پاکوتاه امیدبخش	دگر	دگر	—	۵	ایران	دورگه گیری	۱۳۸۶	۱۴۰۴	میوه مشابه محمول ولی سطح برگ بالاتر	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴۷	دورگه محول و نر پاکوتاه امیدبخش	دگر	دگر	—	۵	ایران	دورگه گیری	۱۳۸۶	۱۴۰۴	میوه مشابه محمول ولی ته قطورتر	استانهای خرماتیز کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

ادامه - ارقام و ژنوتیپ‌های خرمای پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

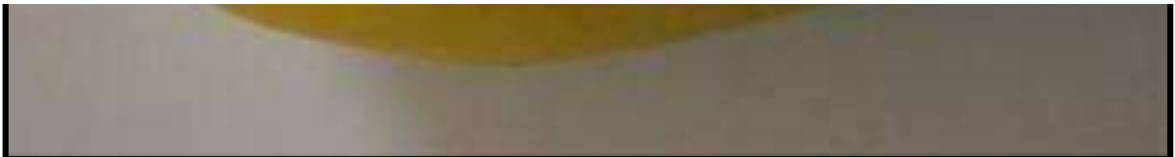
ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و مورث‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشبینی‌ات با امکانات مورد نیاز
		نام خود ارقام	نوع خود ارقام	پایه	رقم							
۴۸	دورگه و محلول و نر پاک‌نانه امیدبخش	دورگه	دورگه	—	۵	ایران	دورگه گیری	۱۳۸۶	۱۴۰۴	میوه مشابه محلول ولی عملکرد بالاتر	استانهای خرماتین کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴۹	دورگه و محلول و نر پاک‌نانه امیدبخش	دورگه	دورگه	—	۵	ایران	دورگه گیری	۱۳۸۶	۱۴۰۴	میوه مشابه محلول ولی دم خوشه‌های بلندتر	استانهای خرماتین کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۵۰	دورگه و محلول و نر پاک‌نانه امیدبخش	دورگه	دورگه	—	۵	ایران	دورگه گیری	۱۳۸۶	۱۴۰۴	میوه مشابه محلول ولی بدون شکرکی زدن	استانهای خرماتین کشور	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

برنامه‌های پیشنهادی تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی خرما

- ✓ شناسایی، ثبت و شناسنامه دار کردن ارقام بومی خرماي کشور
- ✓ بررسی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی ارقام بومی خرما در ایستگاه‌های تحقیقاتی مناطق خرماخیز کشور
- ✓ بررسی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی ارقام وارداتی خرما در ایستگاه‌های تحقیقاتی مناطق خرماخیز کشور
- ✓ جمع‌آوری ارقام و ژنوتیپ‌های بومی خرماي کشور
- ✓ ارزیابی دورگه‌های مجول و نرپا کوتاه در مرحله زایشی
- ✓ ارزیابی ارقام مختلف خرما از نظر تحمل تنش شوری

انڀه

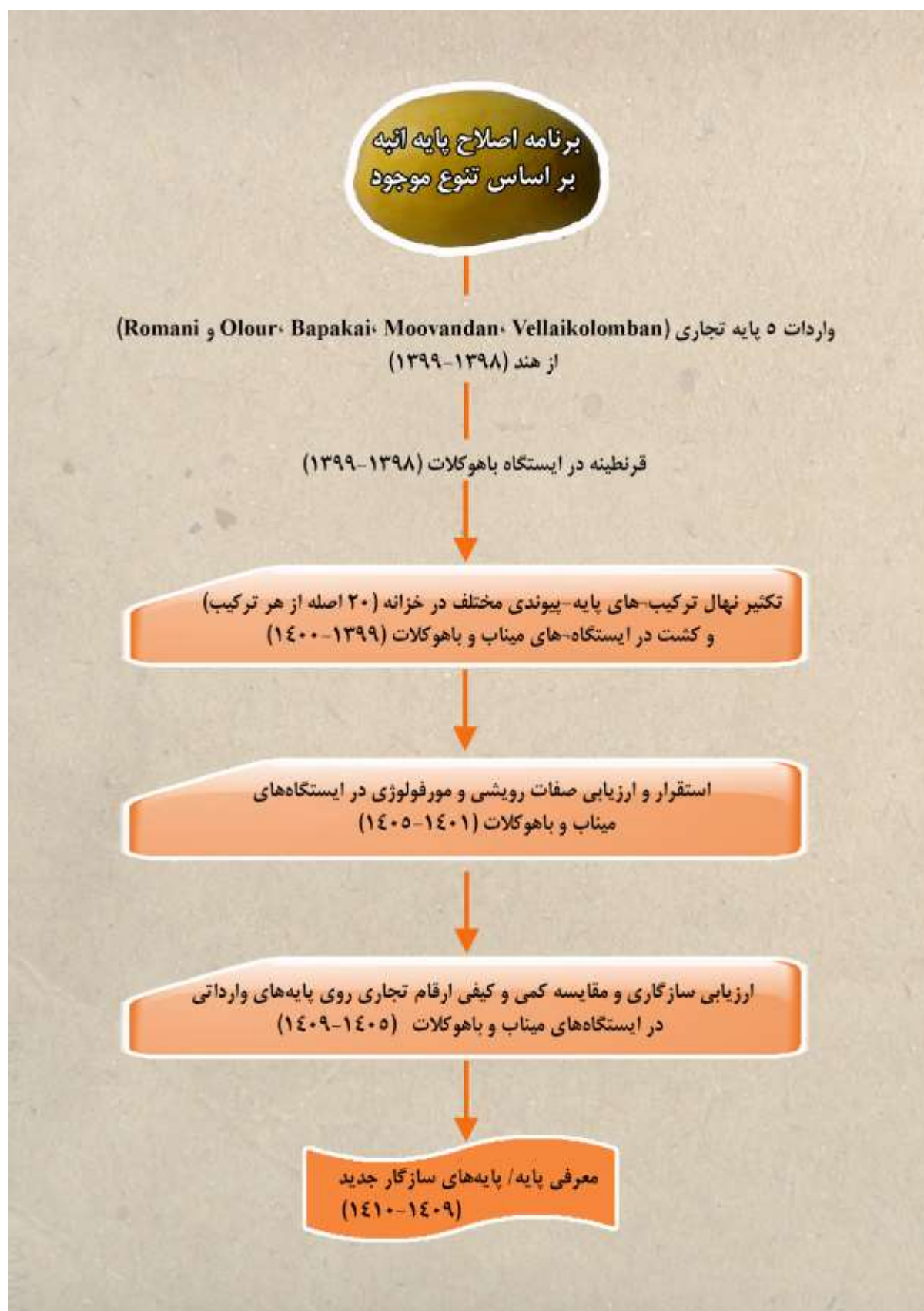
(Mango, *Mangifera indica* L.)



۴۰ _____ دستاوردها و برنامه‌های تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی خرما و میوه‌های گرمسیری

منیر





ردیف	نام رقم ژنوتیپ	نوع				منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و نویت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیش‌بینی امکانات مورد نیاز
		خود اذک	پایه	رقم	نام گونه افشان							
۱	۱۰۰۰۴	دگر	-	□	دگر گونه افشان	ایران	انتخاب	۱۳۷۸	۱۴۱۱	میان‌رس، میوه به رنگ زرد-سبز و شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲	۱۰۰۰۵ (شاه‌ای)	دگر	-	□	دگر گونه افشان	ایران	انتخاب	۱۳۷۸	۱۴۱۱	زودرس، میوه به رنگ زرد و شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳	۱۰۰۰۸ (انبه نساء)	دگر	-	□	دگر گونه افشان	ایران	انتخاب	۱۳۷۸	۱۴۱۱	زودرس، میوه به رنگ زرد و شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴	۱۰۰۱۲ (میخک)	دگر	-	□	دگر گونه افشان	ایران	انتخاب	۱۳۷۸	۱۴۱۱	میان‌رس، میوه به رنگ زرد و معطر	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۵	۱۰۰۱۵ (پیوندی سنتری)	دگر	-	□	دگر گونه افشان	ایران	انتخاب	۱۳۷۸	۱۴۱۱	میان‌رس، میوه به رنگ زرد و شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۶	۱۰۰۵۷ (کلتر)	دگر	-	□	دگر گونه افشان	ایران	انتخاب	۱۳۷۸	۱۴۱۱	میان‌رس، میوه به رنگ زرد و شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

ادامه - ارقام و ژنوتیپ‌های ابنه پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم ژنوتیپ	نوع				منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و تربیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
		رقم	پایه	خود اداگر	نام گرده‌افشان							
۷	۱۰۱۱۱ (عباسی)	۵	-	دیگر گرده‌افشان	-	ایران	انتخاب	۱۳۷۸	۱۴۱۱	زودرس، میوه به رنگ سبز- زرد و شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری میوه‌دک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۸	۱۰۱۲۳ (کاک سرخ)	۵	-	دیگر گرده‌افشان	-	ایران	انتخاب	۱۳۷۸	۱۴۱۱	میان‌رس، میوه به رنگ زرد- سبز و شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری میوه‌دک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۹	۱۰۱۲۹ (خیاری)	۵	-	دیگر گرده‌افشان	-	ایران	انتخاب	۱۳۷۸	۱۴۱۱	میان‌رس، میوه به رنگ زرد و شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری میوه‌دک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۱۰	۱۰۱۶۵	۵	-	دیگر گرده‌افشان	-	ایران	انتخاب	۱۳۷۸	۱۴۱۱	زودرس، میوه به رنگ زرد- سبز و شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری میوه‌دک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۱۱	شماره ۵۳	۵	-	دیگر گرده‌افشان	-	ایران	انتخاب	۱۳۸۲	۱۴۱۱	پوست زرد، صاف و نازک که برای از گوشت جدا می‌شود، بیشترین وزن میوه میان ژنوتیپ‌های بررسی شده و کیفیت خوراکی خوب	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری میوه‌دک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

۱۴۱۵ - ارقام و ژنوتیپ‌های انبه پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم ژنوتیپ	نوع				منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و تربیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
		نام خود ارقام	خود ارقام	بایه	رقم							
۱۳	شماره ۶۹	دگر	خود ارقام	-	دگر	ایران	انتخاب	۱۳۸۲	۱۴۱۱	پوست زرد، صاف و نازک که براحتی از گوشت جدا می‌شود، دارای سال آوری، گوشت میوه فاقد فیبر و کیفیت خوراکی عالی	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندگی و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۱۳	شماره ۵۷	دگر	خود ارقام	-	دگر	ایران	انتخاب	۱۳۸۲	۱۴۱۱	پوست زرد، صاف و نازک که براحتی از گوشت جدا می‌شود و کیفیت خوراکی خوب	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندگی و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۱۴	شماره ۶۶	دگر	خود ارقام	-	دگر	ایران	انتخاب	۱۳۸۲	۱۴۱۱	پوست زرد، صاف و نازک، گوشت میوه با فیبر کم و کیفیت خوراکی عالی	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندگی و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۱۵	شماره ۵۵	دگر	خود ارقام	-	دگر	ایران	انتخاب	۱۳۸۲	۱۴۱۱	پوست زرد، صاف و نازک که براحتی از گوشت جدا می‌شود و کیفیت خوراکی خوب	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندگی و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۱۶	شماره ۲۷	دگر	خود ارقام	-	دگر	ایران	انتخاب	۱۳۸۲	۱۴۱۱	پوست زرد، صاف و تقریباً ضخیم که براحتی از گوشت جدا می‌شود، گوشت میوه با فیبر بسیار کم و کیفیت خوراکی عالی	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندگی و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۱۷	شماره ۶۵	دگر	خود ارقام	-	دگر	ایران	انتخاب	۱۳۸۲	۱۴۱۱	پوست زرد، صاف و با ضخامت متوسط، گوشت میوه با فیبر کم و کیفیت خوراکی خوب	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندگی و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

ادامه - ارقام و ژنوتیپ‌های انبه پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				مشتا (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و مویتهای ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
		خودادگر	با به	رقم	نام							
۱۸	شماره ۵۹	دگر	-	○	-	ایران	انتخاب	۱۳۸۲	۱۴۱۱	پوست زرد، صاف و نازک، گوشت میوه فاقد فیبر و کیفیت خوراکی عالی	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۱۹	شماره ۸	دگر	-	○	-	ایران	انتخاب	۱۳۸۲	۱۴۱۱	پوست قرمز، صاف و نازک که پراخی از گوشت جدا می‌شود، دارای سال آوری، گوشت میوه دارای فیبر زیاد و کیفیت خوراکی خوب	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوندک و تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲۰	چوسا نمر بهشت	دگر	-	○	-	هند	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی شیرین، اندازه میوه آن متوسط تا بزرگ، تخم مرغی تا تخم مرغی دوکی، پوست به رنگ سبز روشن در مرحله بلوغ و زرد روشن در مرحله رسیدن، گوشت میوه زرد کم رنگ، با بافت خیلی خوب، معطر، خیلی شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲۱	جوسا سفید	دگر	-	○	-	هند	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی شیرین، با باردهی کم، اندازه میوه متوسط، شکل میوه دوکی با نوک برجسته، باز تا گرد شده، به رنگ زرد قناری، گوشت میوه به رنگ زرد قهوه‌ای خام، نرم و آبدار، با کمی فیبر بلند و نرم در نزدیکی پوست، میوه خیلی شیرین، خوشمزه با عطر دلپذیر و کیفیت عالی	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و مورث‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای یا امکانات مورد نیاز
		نام خود انبه	پایه	رقم	نام خود انبه							
۲۳	داشری	دگر	-	○	دگر	هند	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی میانرس با باردهی زیاد، رنگ میوه پامچالی تا زرد، شکل میوه دوی تا دوی اریب، یا ته گرد تا گرد اریب، اندازه میوه متوسط، گوشت میوه به رنگ زرد با بافت سفت و تقریباً بدون فیبر، میوه با عطر دلپذیر و مزه خیلی شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲۳	سندری	دگر	-	○	دگر	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی میانرس، میوه نسبتاً بزرگ، تخم مرغی مایل به دوی، فاصده آن گرد مورب، نوک میوه گرد تا نوک برجه، پوست صاف، زرد لیمویی زیبا و چلبه، رنگ گوشت زرد کم رنگ، مقدار الیاف اندک، طعم عالی، مزه خیلی شیرین با عطر متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲۴	لاگرا	دگر	-	○	دگر	هند	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی زودرس تا میانرس، میوه زرد مایل به سبز، شکل میوه تخم‌مرغی تا مستطیلی، پوست میوه نسبتاً صاف و ضخیم، بدون فیبر و زرد لیمویی، خیلی شیرین با عطر قوی و دلپذیر	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲۵	فجری	دگر	-	○	دگر	هند	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی میانرس تا دیررس، دارای میوه بزرگ، تخم‌مرغی مورب، با فاصده کمی گرد و نوک مشخص تا کمی برجه، گوشت میوه بدون فیبر با رنگ زرد کادمیومی روشن، با عطر دلپذیر و مزه شیرین با کیفیت خوب	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

جدول ۱۴۰۴ - ارقام و ژنوتیپ‌های انبه پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				منشا (کتور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و مورث‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیش‌بینی امکانات مورد نیاز
		نام خود ارقام	پایه	رقم	نام خود ارقام							
۳۶	راتول ۱۲	دگر خجسته افشان	-	○	دگر خجسته افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	سایر خصوصیات مانند رقم انور راتول اما سال آوری آن کمتر و باردهی آن بیشتر از انور راتول می‌باشد.	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳۷	انور راتول	دگر خجسته افشان	-	○	دگر خجسته افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی میان‌بزرگ و تجاری، باردهی خوب اما با تمایل به سال آوری زیاد. اندازه میوه متوسط، تخم مرغی، رنگ پوست زرد کم رنگ، گوشت میوه قوامی با زرد بافت عالی، شیر آن خیلی کم، طعم قوی و خیلی دلپذیر و مطبوع با مزه خیلی شیرین و کم‌تقلیر، فوق‌العاده مناسب برای تازه خوری میوه زرد تیره با لکه‌های مشخص قرمز تیره تا ارغوانی، شکل میوه تخم‌مرغی با فاعده و نوک گرد، پوست با ضخامت متوسط، سفت که به آسانی از گوشت جدا می‌شود، گوشت میوه زرد تیره و شیرین با عطر دلپذیر و کیفیت پایین تا خوب.	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳۸	سنشین	دگر خجسته افشان	-	○	دگر خجسته افشان	فلوریدا	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی دیررس، باردهی متوسط، اندازه میوه متوسط، شکل میوه دودی، با نوک برجسته، باز تا گرد شده، به رنگ زرد تیره، گوشت میوه به رنگ قهوه‌ای پررنگ، نرم و آبدار میوه خیلی شیرین، خوش‌مزه با عطر دلپذیر و کیفیت عالی.	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳۹	جوسایه	دگر خجسته افشان	-	○	دگر خجسته افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱		جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

ادامه - ارقام و ژنوتیپ های انبه پیش بینی شده در برنامه های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم/ژنوتیپ	نوع				منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش بینی)	ویژگی های بارز و مورث های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای یا امکانات مورد نیاز
		نام گروه افشان	خود اذکرموده افشان	بابه	رقم							
۲۰	S-1	دیگر گروه افشان	-	•		پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی میانبرس تا دیررس با باردهی شدیداً متناوب، در سال پر محصول ممکن است باردهی درخت بصورت خوشه ای اتفاق افتد، میوه زرد با لکه های قهوه ای تیره که بیشتر سطح میوه را می پوشانند، شکل میوه تخم مرغی با قاعده و نوک گرد	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	انتخاب جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲۱	S-2	دیگر گروه افشان	-	•		پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	میوه نسبتاً بزرگ، تخم مرغی، مایل به دو کبه، پوست صاف، زرد لیمویی زیبا و جذاب، رنگی گشت زرد کم رنگ، تیران محصول متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	انتخاب جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲۲	S-3	دیگر گروه افشان	-	•		پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	میوه زرد روشن، شکل میوه، تخم مرغی با قاعده پهن یا کمی گرد، پوست ضخیم که با آسانی از گشت جدا می شود، گشت میوه نرم، آبدار و بدون قهیر، زرد تیره شیرینی ملایم با عطری دلپذیر و مطلوب	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	انتخاب جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲۳	S-4	دیگر گروه افشان	-	•		پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی زود رس تا میانبرس، درخت دارای قدرت رشد نسبتاً قوی و تاجی متراکم، میوه زرد مایل به سبز، شکل میوه تخم مرغی تا مستطیلی، پوست میوه نسبتاً صاف و ضخیم	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	انتخاب جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

۱۴۰۴ - ارقام - ارقام و ژنوتیپ‌های انبه پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع			منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و ویژگی‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
		خود ارقام	پایه	رقم							
۳۴	S-5	دیگر	دیگر	-	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی زودرس، اندازه میوه متوسط، تخم‌مرغی دوکی، با رنگ پوست زرد لیمویی در زمان رسیدن، ضخامت و چسبندگی پوست متوسط، گریشت میوه زرد مایل به نارنجی، با بافت نرم	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳۵	S-6	دیگر	دیگر	-	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی میان‌درس با باردهی خوب اما با تمایل به سال آوری زیاد، اندازه میوه متوسط، تخم‌مرغی، رنگ پوست زرد کم رنگ، گریشت میوه قرمز مایل به زرد، مناسب برای تازه خوری.	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳۶	S-7	دیگر	دیگر	-	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی دیررس با باردهی کم، اندازه میوه متوسط، شکل میوه دوکی، به رنگ زرد، گریشت میوه به رنگ زرد، نرم و آبدار، دارای کمی فیبر، میوه شیرین	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳۷	S-8	دیگر	دیگر	-	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقمی زودرس، اندازه میوه متوسط، تخم‌مرغی، با رنگ پوست زرد، گریشت میوه زرد مایل به سفید، با بافت نرم	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳۸	S-9	دیگر	دیگر	-	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	میوه زرد روشن با تعداد زیادی تقطه‌های بزرگ سفید، رنگ، شکل میوه تخم‌مرغی تا تخم‌مرغی با ته پهن، گریشت میوه نرم، ترد و آبدار با فیبر خیلی کم، با باردهی کم و نامنظم	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				منشأ (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش بینی)	ویژگی های بارز و تربیت های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشهادات با امکانات مورد نیاز
		نام خود ارقام	خود ارقام	با به	رقم							
۳۹	S-10	دیگر	دیگر	-	۰	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقعی دبیررس، اندازه میوه کوچک تا متوسط، تخم مرغی تا کشیده، دارای پوست ضخیم به رنگ زرد روشن مایل به سبز، میوه با فیبر کم، مناسب برای تازه خوری	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴۰	S-11	دیگر	دیگر	-	۰	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رنگ میوه سبز مایل به زرد، با تعداد کمی تقه های کوچک سفید، شکل میوه، یخی تا تخم مرغی، دارای پوست نازک، چسبیده به گوشت با بوه شیرین و مجلس	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴۱	S-12	دیگر	دیگر	-	۰	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقعی میانرس، با باردهی منظم، تخم مرغی مورب، رنگ سبز پریده با لکه های قرمز در قسمت قاعده میوه در زمان بلوغ، زرد روشن با لکه های قرمز و خیلی فشنگ در زمان رسیدن	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴۲	S-13	دیگر	دیگر	-	۰	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	رقعی میانرس، با باردهی زیاد، میوه آن به رنگ زرد-پاچه ای، تخم مرغی کشیده	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴۳	S-14	دیگر	دیگر	-	۰	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	اندازه میوه متوسط، گلدهی نامنظم و در بیشتر ايام سال دارای گل و میوه است، مناسب کشت در باغچه خانگی	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	رقم	بایه	نوع			منشأ (کشور)	روش	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و تربیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
				خوددانه	دگر	تأم							
۴۴	S-15	•	-	دگر	گروه افشان	-	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۴۰۱	اندازه میوه متوسط و درخت سالی دو مرحله تولید گل و میوه می‌کند، مناسب کشت در باغچه‌خانگی	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴۵	Olour	-	•	-	-	-	هند	انتخاب	۱۳۹۸	۱۴۱۰	چند جینی و متحمل به شوری	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت وارداتی، تکثیر نهال ترکیب‌های پایه-پیوندی و بررسی سازگاری
۴۶	Bapakai	-	•	-	-	-	هند	انتخاب	۱۳۹۸	۱۴۱۰	چند جینی و متحمل به شوری، می‌تواند تا شوری ۵۳ درصدی زیمنس بر مثر را تحمل کند	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت وارداتی، تکثیر نهال ترکیب‌های پایه-پیوندی و بررسی سازگاری
۴۷	Moovandan	-	•	-	-	-	هند	انتخاب	۱۳۹۸	۱۴۱۰	چند جینی و متحمل به شوری	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت وارداتی، تکثیر نهال ترکیب‌های پایه-پیوندی و بررسی سازگاری
۴۸	Vellaikol omban	-	•	-	-	-	هند	انتخاب	۱۳۹۸	۱۴۱۰	چند جینی و پاکوتاه	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت وارداتی، تکثیر نهال ترکیب‌های پایه-پیوندی و بررسی سازگاری
۴۹	Romani	-	•	-	-	-	هند	انتخاب	۱۳۹۸	۱۴۱۰	چند جینی و پاکوتاه	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت وارداتی، تکثیر نهال ترکیب‌های پایه-پیوندی و بررسی سازگاری

برنامه‌های پیشنهادی تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی

انبه

- ✓ شناسایی، ثبت و شناسنامه دار کردن ذخایر توارثی بومی انبه کشور
- ✓ بررسی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی ارقام وارداتی انبه در مناطق مستعد کشت جنوب کشور
- ✓ بررسی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی ژنوتیپ‌های داخلی انبه در مناطق مستعد کشت جنوب کشور
- ✓ ارزیابی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی ارقام تجاری روی پایه‌های وارداتی

موز

(Banana, *Musa sp.*)



منیر

ارقام تجاری موز

نام رقم: هاریچال (Harichal)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☒ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☐ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐

انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۸

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: خلیل محمودی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: رقمی پاکوتاه و سازگار با شرایط منطقه جنوب

بلوچستان، دارای بیشترین سطح زیر کشت در منطقه و با متوسط عملکرد ۳۰ تن در هکتار

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۲۰۰ مترمربع



نام رقم: دوارف کاوندیش (Dwarf Cavendish)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☒ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☐ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۸

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: خلیل محمودی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: رقمی پاکوتاه، با بیشترین عملکرد (۵۴/۱ تن در هکتار)

در بررسی سازگاری ارقام موز در منطقه جنوب بلوچستان

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۲۰۰ مترمربع



نام رقم: والری (Valery)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☒ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☐ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۸

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: خلیل محمودی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: رقمی پابلند با خوشه‌های کشیده، دارای میوه بلند نسبت

به سایر ارقام، دارای عملکرد بالا (۴۹/۱ تن در هکتار) در جنوب بلوچستان، یکنواختی اندازه میوه در طول خوشه

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۲۰۰ مترمربع



نام رقم: گراند ناین (Grand Nain)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☒ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☐ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۸

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: خلیل محمودی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: رقمی نیمه پاکوتاه، با عملکرد ۴۱ تن در هکتار در

جنوب بلوچستان، بازار پسندی بالا

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۲۰۰ مترمربع



نام رقم: ویلیامز (Williams)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☒ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☐ دورگ گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۸

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: خلیل محمودی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: رقمی نیمه پاکوتاه، با عملکرد ۳۴/۴ تن در هکتار در

جنوب بلوچستان، بازار پسندی بالا

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۲۰۰ مترمربع



نام رقم: چین کاوندیش (Chin Cavendish)

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☒ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☐ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: -

تاریخ معرفی: ۱۳۷۸

نام محقق (ان) دست‌اندرکار: خلیل محمودی

وضعیت ثبت رقم در مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال: ثبت شده ☐ ثبت نشده ☒

معرفی رسمی: شده ☐ نشده ☒

ویژگی اختصاصی رقم معرفی شده نسبت به ارقام متداول: رقمی نیمه پاکوتاه، با عملکرد ۵۰/۷ تن در هکتار، بازار

پسندی بیشتر

میزان سطح زیر کشت رقم در پژوهشکده (باغ اندام تکثیری): ۲۰۰ مترمربع



مشخصات ارقام تجاری (بوهی / خارجی) محصول موز

ردیف	نام	نوع						منشأ (کشور)	کارکرد و عملیات موسسه برای موثری	ویژگی های بارز و مزیت های رقم	مغایب رقم	سطح زیر کشت تقریبی رقم در حال حاضر (هکتار)	مناطق کشت توصیه شده
		رقم	بایه	نام گروه اشان	بوهی	غیر بوهی	تجاری						
۱	هارپال	•	-	-	-	•	•	پاکستان	واردات رقم و بررسی سازگاری	پاکو تاه، سازگار با شرایط منطقه	کوچک بودن میوه	۴۰۰۰	جنوب بلوچستان
۲	دوارف کارندیش	•	-	-	-	•	•	امریکای جنوبی	واردات رقم و بررسی سازگاری	پاکو تاه، متحمل در برابر بادهای محلی	کوچک بودن میوه و عدم یکپارختی میوه در خوشه	۵۰۰	جنوب بلوچستان

مشخصات ارقام تجاری (خارجی / بومی) موز که به عرصه وارد نشده‌اند

ردیف	نام	نوع				منشا (کشور)	روش اصلاحی	سال ورود به کشور	سال معرفی	ویژگی‌های بارز و تربیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	علت عدم ورود به عرصه
		نام خود ارقام	نام خود ارقام	پایه	رقم							
۱	والری	-	-	-	۵	آمریکای جنوبی	انتخاب	۱۳۷۲	۱۳۷۸	رقمی نیمه پالند با خورشه‌های کشیده، دارای میوه پلند نسبت به سایر ارقام و عملکرد ۴۹/۱ تن در هکتار، یکپارختی اندازه میوه در طول خورشه	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	در دسترس نبودن نهال
۲	گراند تاین	-	-	-	۵	آمریکای جنوبی	انتخاب	۱۳۷۲	۱۳۷۸	رقمی نیمه پاکوتاه، با عملکرد ۴۱ تن در هکتار، بازار پستندی بیشتر از رقم هارپچال	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	در دسترس نبودن نهال
۳	ویلیامز	-	-	-	۵	آمریکای جنوبی	انتخاب	۱۳۷۲	۱۳۷۸	رقمی نیمه پاکوتاه، با عملکرد ۳۴/۴ تن در هکتار، بازار پستندی بیشتر از رقم هارپچال	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	در دسترس نبودن نهال
۴	چین کارندیش	-	-	-	۵	آمریکای جنوبی	انتخاب	۱۳۷۲	۱۳۷۸	رقمی نیمه پاکوتاه، با عملکرد ۵۰/۷ تن در هکتار، بازار پستندی بیشتر از رقم هارپچال	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	در دسترس نبودن نهال

كُنَار

(Ber, *Ziziphus spp.*)



منید



ادامه - ارقام و ژنوتیپ‌های کنار پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی توافقی ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				مشتا (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و تربیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشداات با امکانات مورد نیاز
		رقم	بایه	خود اذکمر	نام گرده افشان							
۲۱	IX- 860320	•	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	زودرس‌ترین و پرمقاوم‌ترین ژنوتیپ در استان هرمزگان و شکل و اندازه مناسب میوه	استانهای جنوبی کشور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۲۲	X- 860703	•	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	زیررس، اندازه و شکل مناسب میوه و بافت میوه نیمه صفت	استانهای جنوبی کشور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۲۳	X-86- Single-shoot	•	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	میان‌رس و میوه گرد با یک رنگ و صورتی	استانهای جنوبی کشور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۲۴	XI- 860703	•	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	میان‌رس، میوه دویکی شکل و درشت با قابلیت خوردن در زمان سبز بودن	استانهای جنوبی کشور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۲۵	XII- 860810	•	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	دیررس و میوه گرد	استانهای جنوبی کشور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۲۶	Seedless	•	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	میان‌رس و میوه گرد و بی هسته	استانهای جنوبی کشور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۲۷	XV- 8702	•	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	دیررس و میوه گرد	استانهای جنوبی کشور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۲۸	XVI- 8702	•	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	دیررس و میوه گرد	استانهای جنوبی کشور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۲۹	XVII- 8702	•	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	دیررس و میوه گرد	استانهای جنوبی کشور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۳۰	XVIII- 8702	•	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	دیررس و میوه گرد	استانهای جنوبی کشور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد

ادامه - ارقام و ژنوتیپ‌های کنار پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				مشتا (کنور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و تربیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشهادات با امکانات مورد نیاز
		رقم	پایه	خود اداگر	نام							
۳۱	XIX-8702	۵	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	دیررس و میوه گرد	استانهای جنوبی کنور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۳۲	XX-8702	۵	-	دگر	گرده افشان	هند	انتخاب	۱۳۸۷	۱۴۰۱	دیررس و میوه گرد	استانهای جنوبی کنور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۳۳	بهزادی	۵	-	دگر	گرده افشان	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۳۹۹	میوه کشیده، ۸۷ تا ۸۶ درصد گوشت	استانهای جنوبی کنور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۳۴	سویی	۵	-	دگر	گرده افشان	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۳۹۹	میوه کشیده و بزرگ، ۹۰ تا ۹۳ درصد گوشت و ۷۳ میلی گرم ویتامین ث در هر ۱۰۰ گرم گوشت میوه	استانهای جنوبی کنور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۳۵	سسی سفید	۵	-	دگر	گرده افشان	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۳۹۹	میوه گرد، درشت، ۹۱ تا ۹۵ درصد گوشت و ۳۳ میلی گرم ویتامین ث در هر ۱۰۰ گرم گوشت میوه	استانهای جنوبی کنور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۳۶	سسی سیاه	۵	-	دگر	گرده افشان	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۳۹۹	میوه گرد تا کمی کشیده، درشت، ۸۶ تا ۹۳ درصد گوشت و ۳۸ میلی گرم ویتامین ث در هر ۱۰۰ گرم گوشت میوه	استانهای جنوبی کنور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۳۷	فوزادی	۵	-	دگر	گرده افشان	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۳۹۹	میوه گرد تا کمی کشیده، درشت، ۸۹ تا ۹۴ درصد گوشت و ۲۹ میلی گرم ویتامین ث در هر ۱۰۰ گرم گوشت میوه	استانهای جنوبی کنور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد
۳۸	حنیفی	۵	-	دگر	گرده افشان	پاکستان	انتخاب	۱۳۸۶	۱۳۹۹	میوه کشیده، درشت، ۸۹ تا ۸۹ درصد گوشت و ۳۵ میلی گرم ویتامین ث در هر ۱۰۰ گرم گوشت میوه	استانهای جنوبی کنور	اعتبار جهت ارزیابی صفات رویشی و زایشی و عملکرد

برنامه‌های پیشنهادی تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی کنار

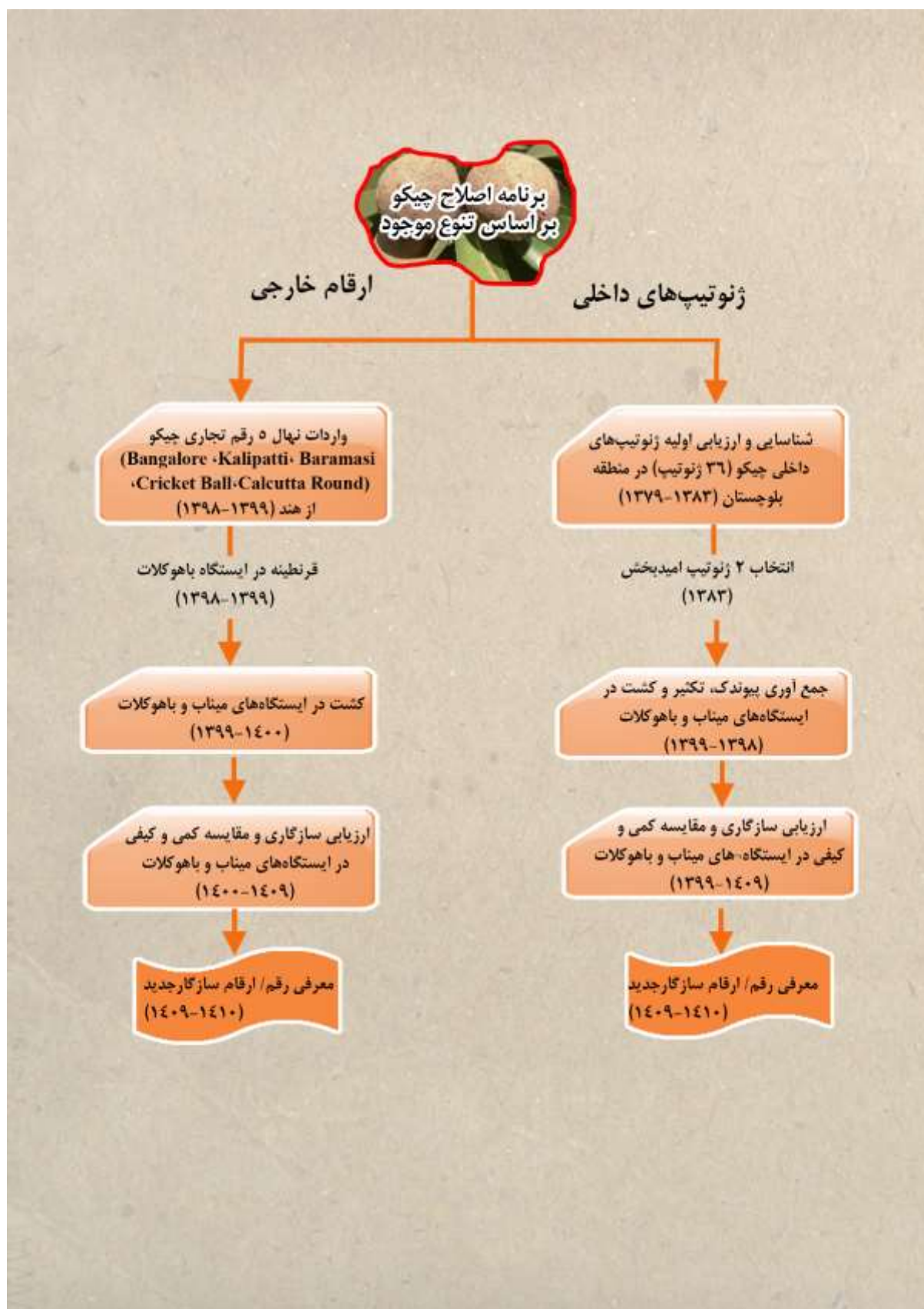
- ✓ شناسایی، ثبت و شناسنامه دار کردن ذخایر توارثی بومی کنار کشور
- ✓ بررسی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی ژنوتیپ‌های داخلی کنار در مناطق مستعد کشت جنوب کشور

چیکو

(Sapodilla, *Manilkara zapota* (L.) P.Royen)



نقد



ارقام و ژنوتیپ‌های چیکو پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقام / ژنوتیپ	نوع			منا	روش	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و یونیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیشنهادهای امکانات مورد نیاز
		خوددانه	پایه	رقم							
۱	Calcutt a Round	دگر	-	*	هند	انتخاب	۱۳۹۸	۱۴۱۰	میوه درشت و گرد، با کیفیت متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اختیار جهت واردات رقم و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲	Cricket Ball	دگر	-	*	هند	انتخاب	۱۳۹۸	۱۴۱۰	شکل میوه گرد و خیلی درشت، مناسب آب و هوای خشکی	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اختیار جهت واردات رقم و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳	Kalipatti	دگر	-	*	هند	انتخاب	۱۳۹۸	۱۴۱۰	میوه تخم مرغی شکل، تعداد بذر میوه کم، با گوشت شیرین و کیفیت عالی	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اختیار جهت واردات رقم و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴	Baramasi	دگر	-	*	هند	انتخاب	۱۳۹۸	۱۴۱۰	اندازه میوه متوسط و شکل میوه متمایل به گرد و میوه دهی در طول سال	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اختیار جهت واردات رقم و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۵	Bangalore	دگر	-	*	هند	انتخاب	۱۳۹۸	۱۴۱۰	میوه تخم مرغی شکل، درشت با گوشت طلایی رنگی و شیرینی متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اختیار جهت واردات رقم و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۶	شماره ۴	دگر	-	*	هند	انتخاب	۱۳۸۳	۱۴۱۰	پوست نازک، تعداد کم بذر در میوه ماده محلول بالا	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوند گدی، تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۷	شماره ۶	دگر	-	*	هند	انتخاب	۱۳۸۳	۱۴۱۰	میوه درشت، میزان مواد جامد محلول بالا، دانه‌های شنی کم در گوشت میوه، طعم و شیرینی مطلوب	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت جمع آوری پیوند گدی، تکثیر و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

برنامه‌های پیشنهادی تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی چیکو

۷ بررسی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی ارقام داخلی و وارداتی چیکو در مناطق مستعد کشت جنوب کشور

گواوا

(Guava, *Psidium guajava* L.)



منید



برنامه‌های پیشنهادی تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی

گواوا

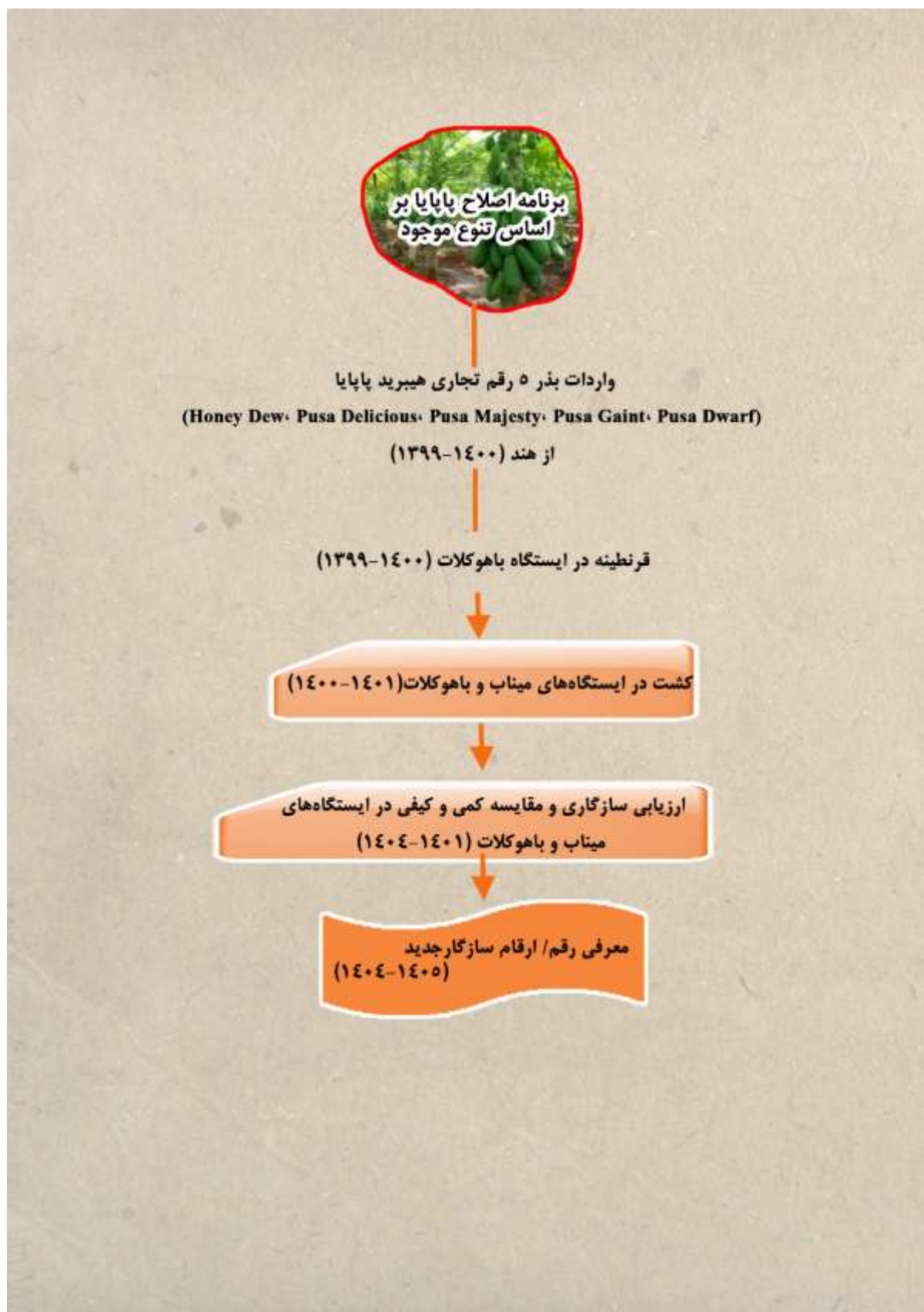
- ✓ شناسایی، ارزیابی اولیه و جمع‌آوری ژنوتیپ‌های داخلی گواوا در کشور
- ✓ بررسی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی ژنوتیپ‌های داخلی گواوا در مناطق مستعد کشت جنوب کشور

پاپایا

(Papaya, *Carica papaya* L.)



منذ



جدول ۱ - ارقام و زئوتیپ‌های پاپایا پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / زئوتیپ	نوع				منشا (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و تربیت‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیش‌بینات با امکانات مورد نیاز
		رقم	بایه	خود لاگرم گورده افشان	نام گورده افشان پیش‌بینی							
۱	Honey Dew	*	-	دیگر گورده افشان	-	هند	انتخاب	۱۳۹۹	۱۴۰۵	باردهی زیاد، میوه دارای بذری کم، طعم و مزه خوب	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت واردات رقم و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲	Pusa Delicious	*	-	دیگر گورده افشان	-	هند	انتخاب	۱۳۹۹	۱۴۰۵	اندازه میوه متوسط، گوشت نارنجی و طعم عالی	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت واردات رقم و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳	Pusa Majesty	*	-	دیگر گورده افشان	-	هند	انتخاب	۱۳۹۹	۱۴۰۵	اندازه میوه متوسط، گرد و قدرت ماندگاری بالا	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت واردات رقم و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴	Pusa Gaint	*	-	دیگر گورده افشان	-	هند	انتخاب	۱۳۹۹	۱۴۰۵	متحمل در برابر باد و طوفان با میوه جذاب	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت واردات رقم و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۵	Pusa Dwarf	*	-	دیگر گورده افشان	-	هند	انتخاب	۱۳۹۹	۱۴۰۵	پاکوتانه، زودبدرده و مناسب برای کشت متراکم	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب هرمزگان	اعتبار جهت واردات رقم و بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

برنامه‌های پیشنهادی تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی پاپایا

۷. بررسی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی ارقام وارداتی پاپایا در مناطق مستعد کشت جنوب کشور

فخل روغنی

(Oil palm, *Eleais spp.*)



منیر



واردات بذر جوانه زده ۸ رقم تجاری نخل روغنی

(Amazon، Deli X compact، Compact X Nigeria، Tanzania X Ekona،
Bamenda X Ekona، Deli X Nigeria، Compact X Ghana، Deli X Ghana)
از کاستاریکا و کشت در گلدان در ایستگاه‌های ام‌التمیر، قراخیل و باهوکلالت (۱۳۸۹)

قرنطینه، پیش خزانه و خزانه اصلی و تولید نهال در سه ایستگاه فوق
(۱۳۸۹-۱۳۹۲)

انتقال نهال به زمین اصلی در ۱۳ نقطه مستعد کشت در شمال و جنوب
کشور (ایستگاه‌های ام‌التمیر، فدک دزفول، جهرم، اشکنان لامرد،
باهوکلالت، نیک‌شهر، کهیر، شبانکاره، کاک، جیرفت، پشه‌خانه، جاسک، پهناب) (۱۳۹۲)

استقرار و ارزیابی صفات رویشی و مورفولوژی در ایستگاه‌های
باهوکلالت و اشکنان لامرد (۱۳۹۲-۱۳۹۸)

ارزیابی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی در ایستگاه‌های
باهوکلالت و اشکنان لامرد (۱۳۹۹-۱۴۰۵)

معرفی رقم / ارقام سازگار جدید
(۱۴۰۵-۱۴۰۶)

طرح / پروژه(های) در دست اجرای ژنتیک و به‌نژادی نخل روغنی

عنوان طرح: ---

شماره طرح: ---

عنوان پروژه: بررسی سازگاری ارقام نخل روغنی در ایران (مرحله رویشی)

شماره مصوب: ۰۴۷-۱۱-۱۱-۹۲۱۰۳

مجری مسئول: سیدسمیح مرعشی

مجری(ان): سیدسمیح مرعشی، امیر روشندل‌پور، رحیم خادمی، رمضان رضازاده، ابراهیم سابکی، حمید زرگری، مهدی اباذرپور، علی درینی، هوشنگ رئیسیان و اسماعیل راه‌خدایی

تاریخ خاتمه: فروردین ۱۳۹۸

تاریخ شروع: فروردین ۱۳۹۲

روش اصلاحی: معرفی (ارقام وارداتی سازگار) ☒ معرفی (ژنوتیپ‌های بومی) ☐ دورگ‌گیری ☐ موتاسیون ☐

روش انتخاب: انتخاب کلونی

مراحل اجرای پروژه: مسیر برنامه اصلاح نخل روغنی بر اساس تنوع موجود

جدول ۱- ارقام و ژنوتیپ‌های نخل روغنی پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع				منشا (کشور)	روش اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و بوته‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیش‌بینی با امکانات مورد نیاز
		خود نام	پایه	رقم	نام							
۱	Amazon	دگر	-	*	دگر	گورده افشان	دورگ گیری	۱۳۸۹	۱۴۰۶	رشد کند تنه، اندازه خوشه بزرگ، اندازه میوه متوسط، روغن ۲۱ تا ۲۳ درصد وزن خوشه، طول برگ ۷ تا ۷/۵ متر، تحمل خشکی کم، تحمل دمایی پایین اندک و تحمل هوای آبری متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب استانهای هرمزگان، فارس و بوشهر	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۲	Deli X compact	دگر	-	*	دگر	گورده افشان	دورگ گیری	۱۳۸۹	۱۴۰۶	رشد کند تنه، اندازه خوشه متوسط، اندازه میوه متوسط، روغن ۲۸ تا ۳۰ درصد وزن خوشه، طول برگ ۶/۴ تا ۶/۹ متر، تحمل خشکی متوسط، تحمل دمایی پایین متوسط و تحمل هوای آبری متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب استانهای هرمزگان، فارس و بوشهر	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۳	Compact X Nigeria	دگر	-	*	دگر	گورده افشان	دورگ گیری	۱۳۸۹	۱۴۰۶	رشد کند تنه، اندازه خوشه متوسط، اندازه میوه متوسط، روغن ۲۸ تا ۳۰ درصد وزن خوشه، طول برگ ۶/۴ تا ۶/۹ متر، تحمل خشکی متوسط تا زیاد، تحمل دمایی پایین متوسط و تحمل هوای آبری متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب استانهای هرمزگان، فارس و بوشهر	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۴	Tanzania X Ekona	دگر	-	*	دگر	گورده افشان	دورگ گیری	۱۳۸۹	۱۴۰۶	رشد کند تنه، اندازه خوشه متوسط، اندازه میوه کوچک، روغن ۲۴ تا ۲۸ درصد وزن خوشه، طول برگ ۷/۴ تا ۸ متر، تحمل خشکی متوسط تا زیاد، تحمل دمایی پایین زیاد و تحمل هوای آبری متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب استانهای هرمزگان، فارس و بوشهر	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

ادامه جدول ۱- ارقام و ژنوتیپ‌های نخل روغنی پیش‌بینی شده در برنامه‌های اصلاحی تا افق ۱۴۰۴

ردیف	نام رقم / ژنوتیپ	نوع			منشا (کتور)	روغن اصلاحی	سال شروع برنامه اصلاحی	سال معرفی (پیش‌بینی)	ویژگی‌های بارز و مؤلفه‌های ارقام	مناطق مستعد کشت	پیش‌بینی یا امکانات مورد نیاز
		پایه	خود اذک	نام							
۵	Bamenda X Ekona	*	-	دیگر گرده‌افشان	کاستاریکا	دیورگ گیری	۱۳۸۹	۱۴۰۶	رشد کند تنه، اندازه خوشه متوسط، اندازه میوه کوچک روغن ۲۸ درصد وزن خوشه، طول برگ ۷/۶ تا ۸ متر، تحمل خشکی زیاد، تحمل دمای پایین زیاد و تحمل هوای آیری متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب استانهای هرمزگان، فارس و بوشهر	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۶	Deli X Nigeria	*	-	دیگر گرده‌افشان	کاستاریکا	دیورگ گیری	۱۳۸۹	۱۴۰۶	رشد کند تنه، اندازه خوشه بزرگ، اندازه میوه متوسط، روغن ۳۰ تا ۳۸ درصد وزن خوشه، طول برگ ۷/۶ تا ۸ متر، تحمل خشکی متوسط، تحمل دمای پایین متوسط و تحمل هوای آیری متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب استانهای هرمزگان، فارس و بوشهر	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۷	Compact X Ghana	*	-	دیگر گرده‌افشان	کاستاریکا	دیورگ گیری	۱۳۸۹	۱۴۰۶	رشد متوسط تنه، اندازه خوشه بزرگ، اندازه میوه متوسط، روغن ۲۸ تا ۳۰ درصد وزن خوشه، طول برگ ۷ تا ۷/۳ متر، تحمل خشکی متوسط تا زیاد، تحمل دمای پایین متوسط و تحمل هوای آیری متوسط	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب استانهای هرمزگان، فارس و بوشهر	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام
۸	Deli X Ghana	*	-	دیگر گرده‌افشان	کاستاریکا	دیورگ گیری	۱۳۸۹	۱۴۰۶	رشد متوسط تنه، اندازه خوشه بزرگ، اندازه میوه متوسط، روغن ۲۸ تا ۳۰ درصد وزن خوشه، طول برگ ۷ تا ۷/۳ متر، تحمل خشکی متوسط تا زیاد، تحمل دمای پایین متوسط تا زیاد و تحمل هوای آیری زیاد	جنوب بلوچستان و مناطق گرم و مرطوب استانهای هرمزگان، فارس و بوشهر	اعتبار جهت بررسی سازگاری و مقایسه ارقام

برنامه‌های پیشنهادی تحقیقات ژنتیک و به‌نژادی نخل روغنی

✓ بررسی سازگاری و مقایسه کمی و کیفی ارقام وارداتی نخل روغنی در باهوکلالت و لامرد (مرحله زایشی)

